

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü

Sayı :E-16934678-724.01.02-00104486518

Konu :Bölgesel Konvansiyon'un Uygulanmasında
Mevcut Durum

27.12.2024 / 104486518
DAĞITIM YERLERİNE

Pan Avrupa Akdeniz bölgesi içinde Serbest Ticaret Anlaşması (STA) ağı bulunan ülkelerin birbirleri menşeli eşyayı üretimde serbestçe kullanabilmeleri ve bunları birbirlerine ihraç edebilmelerine yarayan "çapraz kümülasyon" imkanları, bu Anlaşmalarda aynı menşe kurallarının uygulanmasıyla sağlanmaktadır.

Halihazırda sözkonusu bölgedeki çapraz kümülasyon uygulaması, bölgedeki mevcut STA'ların menşe hükümlerinin Pan Avrupa Akdeniz tercihli menşe kurallarına ilişkin Model Protokoller ve bu model protokollerde yer alan menşe kurallarını tek bir konsolide metinde toplayan Pan Avrupa Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon kapsamında uygulanmasıyla yürütülmektedir (bu iki düzenleme aynı menşe kurallarına dayandığından bundan sonra "2012 kuralları" olarak atıfta bulunulacaktır). Pan Avrupa Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon ülkemiz tarafından 4 Kasım 2011 tarihinde imzalanmış; 6497 sayılı Kanun'la uygun bulunmuş ve 1 Şubat 2014 tarihinde yürürlüğe konulmuştur.

Temeli 90'lı yıllarda atılmış olan bu menşe kurallarının, üretim tekniklerinde son yıllarda yaşanan değişimler ve yeni tedarik zincirlerinin ortaya çıkması neticesinde güncellenmesine karar verilmiştir.

Bu kapsamda 2012 kuralları, Pan Avrupa Akdeniz Ortak Komitesi'nin 7 Aralık 2023 tarihli ve 1/2023 sayılı Kararı'yla revize edilmiştir. Bu Karar ile, Konvansiyon'un yeni menşe kurallarının ("2023 kuralları") 1 Ocak 2025 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmesi kararlaştırılmıştır.

2023 kurallarının, mevcut çapraz kümülasyon imkanlarına geriye gidiş olmadan, bölge içerisinde yürürlüğe girmesi için, Pan Avrupa Akdeniz ülkelerinin tamamının yeni menşe kurallarına ilişkin iç onay süreçlerini tamamlamış olması ve aralarındaki STA'ları Ortak Komite Kararları vasıtasıyla tadil etmiş olmaları gerekmektedir. Geline aşamada; ülkemizin de içinde bulunduğu bazı Taraf ülkelerde bu sürecin 1 Ocak 2025 tarihine kadar tamamlanamayacağı ortaya çıkmıştır.

Bu koşullar altında, 1 Ocak 2025 tarihi itibarıyla, Pan Avrupa Akdeniz bölgesinde bazı Taraf ülkeler arasında 2012 kuralları uygulanmaya devam edecek, bazı Taraf ülkeler arasında ise 2023 kuralları uygulanmaya başlayacak, farklı menşe kurallarının aynı kümülasyon bölgesinde uygulanmaya devam etmesi ise mevcut çapraz kümülasyon imkanlarını etkileyecektir.

Bu çerçevede, 1 Ocak 2025 tarihi itibarıyla geçerliliği sona erecek olan 2012 kurallarının, kabul eden Taraf ülkeler bakımından, 31 Aralık 2025 tarihine kadar ilgili STA'lar kapsamında geçerli olmasını öngören, Pan Avrupa Akdeniz Ortak Komitesi'nin 2/2024 sayılı Kararı ile "geçiş hükümleri düzenlemesi" kabul edilmiştir. Pan Avrupa Akdeniz Çalışma Grubu tarafından hazırlanan ve Avrupa Komisyonu tarafından resmi internet sitelerinde yayımlanan rehber belgeye ekte yer verilmektedir.

Ülkemizde, 2023 kuralları ile geçiş hükümleri düzenlemesinin iç onay prosedürleri halihazırda devam etmektedir.

Bahsekonu onay prosedürlerinin tamamlanmasının ardından, geçiş hükümleri düzenlemesinin ülkemizde de uygulanacak olması sebebiyle, önümüzdeki bir senelik süre zarfında ihracatçılarımız, yukarıda atıfta bulunulan ve 2023 kurallarına atıf sürecinin tamamlanmış olduğu STA ortaklarımızla ticarette; 2012 kuralları ile 2023 kurallarını karşılaştırarak, üretim süreçleri lehine olan menşe kuralını seçebilecek ve o ülkeyle tercihli ticaret yapmaya devam edebilecektir.

İlaveten, halihazırda 2012 kurallarının uygulanmasına devam edildiği STA'larımız kapsamı ürünler, geçiş hükümleri düzenlemesinin uygulandığı diğer STA ortaklarımızla ihracatımızda kümülasyonla konu edilebilecektir.

Bu kapsamda, Bakanlığımız tarafından yapılacak yeni bildirim kadar, 1 Ocak 2025 ila 31 Aralık 2025 tarihleri arasında Pan Avrupa Akdeniz havzası STA'larımızda menşe kuralları açısından aşağıdaki düzenlemeler geçerli olacaktır:

1. 2012 kurallarına göre işletilmeye devam eden STA 'larımız: Mısır, Fas, Tunus, AKÇT, AB Tarım (1/98 sayılı OKK), EFTA, Faroe Adaları, Filistin, Gürcistan, Moldova, Arnavutluk, Sırbistan, Bosna-Hersek, Kosova (atfın yürürlük süreci devam etmektedir.), Karadağ, K. Makedonya

2. 2023 Kurallarının Uygulanmaya Başlayacağı STA 'larımız: EFTA, Faroe Adaları

Bu kapsamda, 2023 kurallarının uygulanacağı Pan Avrupa Akdeniz bölgesindeki diğer STA ortaklarımızla tercihli ticarete ilişkin detaylı bilgileri içeren mevzuat ilerleyen dönemde yayımlanacaktır.

Bilgilerini rica ederim.

Hüsnü DİLEMRE
Bakan a.
Genel Müdür

Dağıtım:

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine
Türkiye İhracatçılar Birliği Genel Sekreterliğine
Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonuna
İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneğine
Ankara Gümrük Müşavirleri Derneğine